

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag
om ändring av lagen om bränsleaccis**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att accisen på blyfri motorbensin höjs med 10 penni per liter och accisen på blyhaltig motorbensin med 25 penni per liter. Den enligt konsumtionsandelar vägda höjningen är enligt förslaget i genomsnitt 16 penni per liter. Bränsleaccisen på dieselolja föreslås kvarstå oförändrad. Ytterligare föreslås att den accis som vid ingången av 1990 började upp bäras på andra fossila bränslen skall kvarstå.

Accisen baserar sig härvid på den mängd kol produkterna innehåller. Också i fråga om dessa bränslen föreslås accisbeloppen kvarstå oförändrade. Dessutom föreslås vissa tekniska ändringar i lagen.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1992 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1992.

MOTIVERING

1. Nuläget

Vid ingången av 1990 trädde en lag om temporär ändring av lagen om bränsleaccis (1119/89) i kraft. De höjningar som med stöd av lagen gjorts i bränsleacciserna hade i huvudsak miljöpolitiska orsaker. Förteckningen över accisbelagda produkter utökades då att vid sidan av motorbensin och dieselolja gälla

också andra fossila bränslen. Accisbeloppen för dessa bränslen baserades på den mängd kol produkterna innehåller, dvs. indirekt på de koldioxidutsläpp som uppstår vid förbränningen av produkterna.

Vid ingången av innevarande år förlängdes lagens giltighetstid (1160/90) och höjdes accisbeloppen. Lagen gäller till utgången av 1991. De nuvarande accisbeloppen är följande:

	Grundaccis	Tilläggsaccis	Sammanlagt
Motorbensin			
— blyhaltig	1,58 mk/l	0,30 mk/l	1,88 mk/l
— blyfri	1,58 mk/l	—	1,58 mk/l
Dieselolja	0,77 mk/l	0,27 mk/l	1,04 mk/l
Lätt brännolja	—	2,10 p/l	2,10 p/l
Tung brännolja	—	2,10 p/kg	2,10 p/kg
Stenkol	—	16,80 mk/t	16,80 mk/t
Bräntorv	—	2,10 mk/MWh	2,10 mk/MWh
Naturgas	—	1,05 mk/nm ³	1,05 mk/nm ³

I bränsleaccis kommer under innevarande år att inflyta uppskattningsvis 6 465 milj. mk, varav ca 4 300 milj. mk inflyter av motorbensin, ca 1 900 milj. mk av dieselolja och 265 milj. mk av andra bränslen.

Med undantag av de bränslen som används i trafiken är accisens andel av bränslepriset i Finland relativt låg. Accisen på stenkol och bräntorv är ca 7 respektive 4 % av försäljningspriset.

I priset på motorbensin ingick i Finland i juni 1991 bränsleaccis, omsättningsskatt och andra skatter motsvarande i genomsnitt 2,49 mk/l, dvs. ca 58 % av försäljningspriset. Uttryckt i mark var skattenivån i stort sett densamma som i Mellaneuropa. Skattens relativa andel av priset var dock lägre i Finland än i det övriga Europa i genomsnitt.

I fråga om blyfri och blyhaltig motorbensin är skatte- och prisgraderingen större i Finland än i andra länder. Hos oss är prisskillnaden 36 p/l och i de länder man jämfört med 25 p/l i genomsnitt.

	Miniminivå 1.1.1993	Målsatt nivå	Nivån i Finland	
			1.1.1991	(Förslag) 1.1.1992
— blyhaltig motorbensin	1,69	2,48	1,88	2,13
— blyfri motorbensin	1,44	2,23	1,58	1,68
— dieselolja	1,22	1,35	1,04	1,04

I Finland överstiger både den nuvarande accisen och den föreslagna nya accisen på motorbensin ovan nämnda miniminivå, men ligger fortfarande klart under den målsatta nivån. Bränsleaccisen på dieselolja understiger i Finland både miniminivån och den målsatta nivån. Jämförelsen försvåras dock på grund av att den omsättningsskatt som i Finland ingår i bränslepriset inte går att dra av på samma sätt som i de länder där man tillämpar ett system med mervärdesskatt. Dessutom är det svårt att jämföra effekten av bl.a. kilometeraccis och andra liknande acciser som vissa länder tillämpar.

2. De föreslagna ändringarna

De miljöpolitiska orsaker som förelåg när man vid ingången av 1990 började uppbära accis baserad på kolhalten i fossila bränslen existerar fortfarande. Acciser av motsvarande

Trots att accisbeloppen motsvarar europeiskt genomsnitt, så är konsumentpriserna på motorbensin i Finland i genomsnitt 45 p/l eller 12 % högre än i de länder man jämfört med. Detta beror på de accisfria prisernas höga nivå. Jämfört med den mellaneuropeiska nivån är skillnaden 45 penni eller inemot 33 %. Det är uppenbart att denna skillnad kommer att minska till följd av att importen på bränslen räknat från juli 1991 befriats från importlicensiering.

Enligt en rekommendation från EG-kommisionen strävar man inom EG-länderna att harmonisera skattenivån gällande bränslen. EG har definierat dels de minimiskattenivåer som skall tillämpas i början av 1993 och dels de nivåer som gradvis borde uppnås.

Nedan följer en tabell över miniminivåerna gällande acciserna på motorbensin och dieselolja och de målsatta nivåerna samt de bränsleaccisbelopp som för närvarande tillämpas i Finland och de accisbelopp som föreslås träda i kraft den 1 januari 1992 (mk/l):

typ har redan införts eller planeras i en del andra länder. Det föreslås att uppbärandet av tilläggsaccis på stenkol, brännolja, bräntorv och naturgas skall fortsätta. Dessutom föreslås att accisbeloppen kvarstår oförändrade.

Det föreslås att grundaccisen på motorbensin höjs med 6 % eller 10 p/l. För att begränsa användningen av blyhaltig motorbensin föreslår regeringen att tilläggsaccisen på blyhaltig motorbensin dessutom höjs från nuvarande 30 p/l till 45 p/l. Eftersom accisen på dieselolja föreslås kvarstå oförändrad stöder förslaget strävandena att förbättra konkurrens-läget för kollektivtrafiken.

De ovan föreslagna ändringarna ingår i den accistabell som medföljer lagen som bilaga. Accistabellens struktur och de övriga föreslagna ändringarna i 2—6 §§ motsvarar till innehållet de stadganden som temporärt varit gällande åren 1990 och 1991.

Det föreslås även att till lagen fogas en ny 4 a § enligt vilken det skulle vara möjligt att

uppbära felavgift på grund av försummande vid identifiering av brännolja.

Regeringen har för avsikt att separat utreda vilka möjligheter det finns att öka användningen av ekonomiska styrmedel vid beskattningen av bränsle och vid annan beskattning.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts vid finansministeriet och bygger på budgetpropositionen för 1992.

4. Statsekonomiska verkningar

De föreslagna höjningarna beräknas öka intäkten av bränsleaccisen med sammanlagt 370 milj. mk år 1992. Priset på blyhaltig motorbensin beräknas stiga med ca 7 % och priset på blyfri motorbensin med ca 3 %. Eftersom den blyfria motorbensinen står för ca 60 % av konsumtionen blir den enligt konsumtionsandelar vägda pristegringen ca 5 %.

År 1992 beräknas sammanlagt 6 940 milj. mk inflyta i bränsleaccis, varav 4 790 milj. mk inflyter av motorbensin, 1 890 milj. mk av dieselolja och 260 milj. mk av andra bränslen.

5. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1992 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1992.

6. Lagstiftningsordning

Lagförslaget bör behandlas i den ordning som enligt 68 § riksdagsordningen gäller stiftande av lag om ny eller ökad skatt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om bränsleaccis

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 17 december 1982 om bränsleaccis (948/82) 2 § 1 punkten, 4 § 1 mom., 6 § 6 punkten samt 10 §,

av dessa lagrum 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 juli 1989 (656/89) och 6 § 6 punkten sådan den lyder i lag av den 11 juli 1986 (548/86), samt

fogas till 3 § en ny 7 punkt, till 5 § en ny 4 punkt och en ny 4 a § till lagen samt som bilaga till lagen en ny accistabell som följer:

2 §

I denna lag avses

1) med bränsle produkter som nämns i bifogade accistabell;

3 §

Skyldig att erlagga bränsleaccis är

7) producent av elektricitet och fjärrvärme samt industriidkare för den fräsbrännortv som han avänt, om användningen överstiger 50 000 MWh per kalenderår.

4 §

Bränsleaccis skall betalas enligt den bifogade accistabellen.

4 a §

Bränsle, som importör, tillverkare eller lagerhållare har inte gjort identifierbart på det sätt som stadgas i förordningen om bränsleaccis om skiljandet av brännolja från dieselolja, kan emellertid anses lätt brännolja om den överläts till accisbelagt konsumtion och använts som lätt brännolja.

På grund av försummande vid identifiering

kan i felavgift uppbäras minst 10 % av den accis som skall inte uppbäras dock högst 500 000 mark.

5 §

Accisen bestäms

4) i de fall som avses i 3 § 7 punkten enligt de stadganden som gäller den dag fräsbrännertorven har använts för det ändamål som anges i lagrummet.

6 §

Accisfritt är

6) bränsle som används såsom råämne eller hjälpprodukt vid industriell produktion eller så att det förbrukas direkt vid första användningen då en vara tillverkas; samt

10 §

Har bränsle, för vilket accis betalats, exporterats eller överförs till ett friområde eller tullager eller överlåtits för ändamål som nämns i 6 § 2—5 punkten, har den som exporterat, överlåtits eller överfört bränslet rätt att på ansökan erhålla en återbäring som motsvarar det betalda accisbeloppet.

Återbäring skall sökas hos distriktstullkammaren inom tre månader från utgången av det

år under vilket bränslet exporterats, överförs eller överlåtits på det sätt som avses i 1 mom.

Om en i 2 mom. avsedd ansökan har inlämnats efter föreskriven tidpunkt kan accisåterbäring beviljas på villkor att övriga förutsättningar för dess betalning föreligger. Härvid iakttas dock vad 15 b § lagen om påförande av accis stadgar om fastställande av felavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lagen tillämpas på bränsle som den dag som nämns i 1 mom. eller senare bortförs från tillverkningsplatsen eller från lagerhållarens lager för accisfritt bränsle eller ur ett statligt säkerhetsupplag eller som utlämnas från tullkontroll.

Dessutom tillämpas lagen på sådant bränsle som inte avses i 2 mom. och som efter ikraftträdandet bortförs från en i 2 § 6 punkten lagen om säkerhetsupplagsavgift (1105/83) avsedd lagerhållares lager.

Lagen tillämpas även på annat än i 2 mom. avsett, till produktgrupperna 1 och 8 i accistabellen hörande accisfritt bränsle, som tas i bruk vid produktion av el och fjärrvärme eller i industriell produktion efter det lagen har trätt i kraft. Accisskyldig är den som använder bränslet, och accisen skall betalas enligt 5 § 4 punkten.

Helsingfors den 13 september 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

ACCISTABELL

Position i tulltariffen	Produkt	Produkt-grupp	Grundaccis	Tilläggsaccis
27.01 och 27.02	Stenkol; stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen framställda av stenkol; brunkol	1.	—	16,80 mk/t
ur 27.03	Fräsbrännertorv	2.	—	2,10 mk/ MWh
ur 27.10	Blyfri motorbensin	3.	168 p/l	—
ur 27.10	Blandning av motorbensin	4.	168 p/l	22,5 p/l
ur 27.10	Annan motorbensin	5.	168 p/l	45,0 p/l
ur 27.10	Dieselolja	6.	77 p/l	27,0 p/l
ur 27.10	Lätt brännolja	7.	—	2,10 p/l
ur 27.10	Tung brännolja	8.	—	2,10 p/kg
ur 27.11	Naturgas, i naturform	9.	—	1,05 p/nm ³

Lag

om ändring av lagen om bränsleaccis

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen den 17 december 1982 om bränsleaccis (948/82) 2 § 1 punkten, 4 § 1 mom., 6 § 6 punkten samt 10 §,
 av dessa lagrum 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 juli 1989 (656/89) och 6 § 6 punkten sådan den lyder i lag av den 11 juli 1986 (548/86), samt
 fogas till 3 § en ny 7 punkt, till 5 § en ny 4 punkt och en ny 4 a § till lagen samt som bilaga till lagen en ny accistabell som följer:

Gällande lydelse

2 §

I denna lag avses
 1) med bränsle i 4 § nämnda produkter;

3 §

Skyldig att erlägga bränsleaccis är

4 §

I bränsleaccis skall betalas
 1) för blyfri motorbensin 95,39 penni per liter,
 2) för blandning av motorbensin 109,10 penni per liter,
 3) för annan motorbensin 122,81 penni per liter samt
 4) för dieselolja 84,49 penni per liter.

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses
 1) med bränsle *produkter som nämns i bifogade accistabell;*

3 §

Skyldig att erlägga bränsleaccis är

7) producent av elektricitet och fjärrvärme samt industriidkare för den fräsbrännortov som han avänt, om användningen överstiger 50 000 MWh per kalenderår.

4 §

Bränsleaccis skall betalas enligt den bifogade accistabellen.

4 a §

Bränsle, som importör, tillverkare eller lagerhållare har inte gjort identifierbart på det sätt som stadgas i förordningen om bränsleaccis om skiljandet av brännolja från dieselolja, kan emellertid anses lätt brännolja om den överlåtits till accisbelagt konsumtion och använts som lätt brännolja.

På grund av försummande vid identifiering

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kan i felavgift uppbäras minst 10 % av den accis som skall inte uppbäras dock högst 500 000 mark.

5 §

Accisen bestäms

4) i de fall som avses i 3 § 7 punkten enligt de stadganden som gäller den dag fräsbränn-torven har använts för det ändamål som anges i lagrummet.

6 §

Accisfritt är

6) på de villkor som statsrådet bestämmer, bränsle som används såsom råämne eller hjälpprodukt vid industriell produktion eller så att det förbrukas direkt vid första användningen då en vara tillverkas; samt

6) bränsle som används såsom råämne eller hjälpprodukt vid industriell produktion eller så att det förbrukas direkt vid första användningen då en vara tillverkas; samt

10 §

Har bränsle, för vilket accis betalats, utförs ur landet eller överförs till ett friområde eller tullager eller överlåtits för ovan i 6 § 2—5 eller 7 punkten nämnt ändamål, har den som utfört, överlätit eller överfört eller använt bränslet rätt att på ansökan erhålla en återbäring som motsvarar det betalda accisbeloppet. Tillverkare eller lagerhållare kan på det sätt som är stadgat i 8 § göra motsvarande avdrag från accisen för skatteperioden.

Återbäring skall sökas hos distriktstullkam-maren inom tre månader från utgången av det år under vilket bränslet utförts, överförs, eller överlåtits på det sätt som avses i 1 mom.

10 §

Har bränsle, för vilket accis betalats, exporterats eller överförs till ett friområde eller tullager eller överlåtits för ändamål som nämns i 6 § 2—5 punkten, har den som exporterat, överlätit eller överfört bränslet rätt att på ansökan erhålla en återbäring som motsvarar det betalda accisbeloppet.

Återbäring skall sökas hos distriktstullkam-maren inom tre månader från utgången av det år under vilket bränslet exporterats, överförs eller överlåtits på det sätt som avses i 1 mom.

Om en i 2 mom. avsedd ansökan har inlämnats efter föreskriven tidpunkt kan accisåterbäring beviljas på villkor att övriga förutsättningar för dess betalning föreligger. Härvid iakttas dock vad 15 b § lagen om påförande av accis stadgar om fastställande av felavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lagen tillämpas på bränsle som den dag som nämns i 1 mom. eller senare bortförs från tillverkningsplatsen eller från lagerhållarens lager för accisfritt bränsle eller ur ett statligt säkerhetsupplag eller som utlämnas från tullkontroll.

Dessutom tillämpas lagen på sådant bränsle som inte avses i 2 mom. och som efter ikraft-trädandet bortförs från en i 2 § 6 punkten lagen

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

om säkerhetsupplagsavgift (1105/83) avsedd lagerhållares lager.

Lagen tillämpas även på annat än i 2 mom. avsett, till produktgrupperna 1 och 8 i accistabellen hörande accisfritt bränsle, som tas i bruk vid produktion av el och fjärrvärme eller i industriell produktion efter det lagen har trätt i kraft. Accisskyldig är den som använder bränslet, och accisen skall betalas enligt 5 § 4 punkten.
